

Svake elever er tjent med mobilforbud

Forbud mot mobiltelefon i skolen vil bidra til at særlig de svakeste elevene lærer mer.

I det siste har debatten gått om hvorvidt det bør innføres et nasjonalt forbud mot mobil i skolen. Det vises imidlertid i liten grad til hva vi faktisk vet om hvordan elevene påvirkes av mobiltelefon i skolen, og hvilke elever som påvirkes mest.

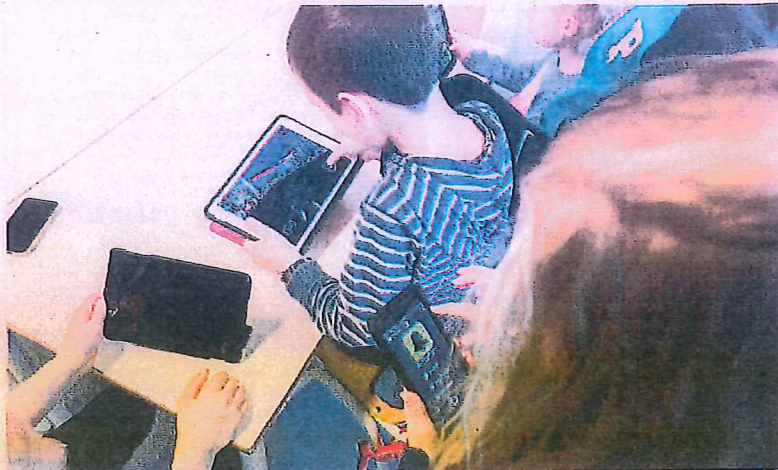
Forskningen på feltet stadfester at mobiltelefonbruk reduserer elevenes læringsutbytte, og at de svakeste elevene taper mest. Et nasjonalt forbud er derfor et billig tiltak som kan bidra til å øke elevenes læringsutbytte og redusere ulikheter i den norske skolen.

Det er opplagt at mobiltelefoner kan virke forstyrrende i klasserommet. Elevene kan bruke dem til å surfe på nettet, spille spill og chatte på sosiale medier. Eksperimenter viser at mobiltelefonbruk øker tiden det tar å løse en oppgave og reduserer læringsutbyttet. Faktisk vil selv det å ha mobilen liggende på pulen virke distraherende og redusere arbeidshukommelsen vår.

De negative effektene av mobilbruk i skolen bekreftes av en studie om mobiltelefonforbud i grunnskolen i England, hvor det er opp til hver enkelt skole om de vil innføre forbud, slik dagens reglement også er i Norge.

Forskerne sammenlignet karakterene til elevene på skoler med og uten mobiltelefonforbud. De fant at når en skole innførte mobiltelefonforbud førte det til bedre karakterer. Den positive karakterutviklingen økte jo lengre elevene var eksponert for forbudet.

Et forbud mot mobiltelefon i skolen fører dermed til et bedre

Mobiltelefonbruk i skolen kan bidra til å forsterke allerede eksisterende ulikheter. For politikere som ønsker å motvirke ulikhetene, kan et nasjonalt forbud være et enkelt tiltak med lave kostnader. Foto: Gorm Kallestad/NTB Scanpix

Innlegg
Julian Vedeler
Johnsen

læringsutbytte. Det som kanskje ikke er like opplagt er at de negative sidene ved mobiltelefonbruk i skolen i størst grad rammer de svakeste elevene.

Forskning viser at de med lavere kognitive evner også har dårligere selvbeherskelse enn andre. Derfor kan svakere elever i større grad forstyrres av at

mobiltelefonen er tilgjengelig i klasserommet, og mobiltelefoner i skolen kan dermed bidra til å øke ulikheten mellom de svakeste og de sterkeste elevene.

At de svakeste elevene rammes hardest bekreftes også av den engelske studien: Elevene som hadde dårligst karakterer før skolen innførte forbud, forbedret karakterene sine mest. Forbedringen i disse elevenes karakterer tilsvarte en økning av undervisning med én time i uken.

Selv om de andre elevene også fikk bedre karakterer etter skolen innførte forbud mot mobiltelefon, var effekten av forbudet mindre jo bedre karakterer eleven hadde fra før av. For elevene med de beste karakterene var det ingen effekt av et forbud.

Tidligere rapporter viser at den norske skolen i liten grad bidrar til å utjevne karakterforskjellene som skyldes sosial bakgrunn. Mobiltelefonbruk i skolen kan bidra til å forsterke allerede eksisterende ulikheter. For politikere som ønsker å motvirke ulikhetene, kan et nasjonalt forbud være et enkelt tiltak med lave kostnader.

Et forbud mot mobiltelefoner i grunnskolen kan også bidra til å redusere frafallet i videregående skole. Rundt 30 prosent av norske elever fullfører ikke videregående opplæring på normert tid, og mange faller fra for godt. Det er en sterk sammenheng mellom karakterer på ungdomsskolen og frafall i videregående opplæring.

Blant de aller svakeste elevene på grunnskolen er det

færre enn 8 prosent som fullfører videregående skole på normert tid. Når forbud mot mobiltelefon i skolen løfter elevene med dårligst karakterer på grunnskolen, kan det derfor tenkes å motvirke frafallsproblemet i den videregående skolen.

Hvordan bør et eventuelt nasjonalt forbud mot mobiltelefon i skolen se ut?

Noe overraskende finner forskerne at den positive effekten av mobilforbud i engelske skoler var størst på de skolene der elevene kunne beholde mobiltelefonen så lenge den var avslått eller på lydløs, ikke på de skolene der elevene måtte levere fra seg mobiltelefonen.

Kanskje skyldes det at vinningen går opp i spinningsen dersom læreren må bruke tid og krefter på å samle inn mobiltelefonene. Det som ikke er overraskende er at effekten er størst på de skolene som lykkes i å få elevene til å overholde forbudet.

Ny teknologi gir også nye muligheter til læring i klasserommet. Noe av det mest lovende er muligheten for undervisning som i større grad er tilpasset elevenes nivå. Dette har potensial til å gi store forbedringer i elevenes læringsutbytte.

Et eventuelt nasjonalt forbud mot mobiltelefon i skolen bør derfor selvsagt gi lærerne mulighet til å gi dispensasjon fra forbudet i situasjoner der dette er hensiktsmessig.

Julian Vedeler Johnsen, samfunnsøkonom og forsker, FAIR Insight Team, SNF/ Norges Handelshøyskole